

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

**Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний
1:500000, 1:1000000 масштабын зургийн таних тэмдэг**

MNS 6315:2012

Албан хэвлэл

**СТАНДАРТЧИЛАЛ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР
Улаанбаатар
2012 он**

ӨМНӨХ ҮГ

Стандартчилал, хэмжил зүйн газар (цаашид СХЗГ гэх) нь олон улсын стандартчиллын байгууллага (ISO)-ын гишүүн бөгөөд үндэсний стандартын төсөл боловсруулах ажлыг Монгол Улсын стандартчиллын тогтолцооны суурь стандарт MNS 1-1:2006, MNS 1-2:2006 стандартын дагуу төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуй нэгж байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлдэг.

Тус Газар нь үндэсний стандарт боловсруулах ажлыг холбогдох салбарын техникийн хороогоор дамжуулан гүйцэтгэдэг. Техникийн хороодоор хэлэлцэн, дэмжигдсэн стандартын төсөл нь Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн тогтоолоор баталснаар улсын хэмжээнд хүчин төгөлдөр болно.

Энэхүү стандартыг 2012 оны ТХ 22 /Барилгын стандартчиллын хөтөлбөрийн дагуу Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газрын Газар зохион байгуулалт, газар өмчлөлийн хэлтсийн дарга Ж.Даваабаатар, мэргэжилтэн С.Дэнсмаа нар хамтран боловсруулсан болно.

Энэ стандартын төслийг ТХ22/Барилгын стандартчиллын техникийн хорооны хурлаар хэлэлцэн зөвшилцсөн болно.

СХЗГ–ын стандартын шинжээч, Монгол Улсын зөвлөх инженер Т.Энхтуул Монгол Улсын стандартчиллын тогтолцооны суурь стандарт MNS 1-1:2006, MNS 1-2:2006–ын дагуу хянав.

Стандартчилал, хэмжил зүйн газар (СХЗГ):

Энхтайваны өргөн чөлөө 46А

Улаанбаатар-13343 Ш/Х – 48

Утас: 263860, 266754 Факс (976- 1) 458032

Вэбсайт: www.masm.gov.mn

www.estandard.mn

© СХЗГ 2012

“Стандартчилал, тохирлын үнэлгээний тухай” Монгол Улсын хуулийн дагуу энэхүү стандартыг бүрэн, эсвэл хэсэгчлэн хэвлэх, олшруулах эрх нь гагцхүү СХЗГ (Стандартчиллын төв байгууллагад)-д байна.

АГУУЛГА

Өмнөх үг	li
Танилцуулга	iv
1. Хамрах ба хэрэглэх хүрээ	1
2. Норматив эшлэл	1
3. Таних тэмдэг	2
4. Таних тэмдгийн тайлбар	22
5. Газар зохион байгуулалтын нэр томъёоны код	23
Ном зүй	31

0. ТАНИЛЦУУЛГА

Энэхүү стандартыг улс, бүс, аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад хэрэглэнэ. Томьёолсон тэмдэг, бичиглэлийн загварыг газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдах нэр томьёо бүрээр төрөлжүүлж хүснэгтээр үзүүлэв.

Энэхүү стандартыг Corel Draw программ дээр зурж Arc GIS программ руу хөрвүүлэн Style file үүсгэн боловсруулсан бөгөөд Arc GIS программ дээр шууд ашиглахаар бэлтгэв.

Энэ стандартын 1-р хүснэгт таних тэмдгийг нэр томьёо бүрээр, 1:500000, 1:1000000 масштабын зурагт хамаарна.

Зургийн масштабт илэрхийлэгдэхгүй объектын таних тэмдгийн хэмжээг (масштабын бус) бэлтгэх зургийн нягтрал, агуулга, масштабаас хамаарч ихэсгэж, багасгаж ашиглах боломжтой. Таних тэмдэгт тодотгол болгож тайлбар (цаашид “тайлбар” гэх) бичиглэлийг хийв.

Таних тэмдгийн дүрсүүд нь тоон бичлэгтэй байх бөгөөд түүний хэмжээг (мм-ээр) тэмдгийн баруун, зүүн буюу дээр, доор нь аль боломжтой газарт нь бичсэн болно. Хэрэв аль нэг тэмдгийн дэргэд ганц тоо бичсэн бол түүний өндөр нь өргөнтэйгөө адил байна. Таних тэмдгийн өндөр, өргөний харалдаа хэмжээ тус бүрийг зааж өгөв. Шугаман хэлбэрийн тэмдгийн дагууд өгсөн тоо нь уг хэсгийн урт буюу хэрчим хоорондох уртыг илэрхийлнэ.

Тойрог хэлбэртэй тэмдгийн хэмжээ нь - түүний диаметр, таван хошуу хэлбэртэй нь – татагдах тойргийн диаметр, адил талт гурвалжин нь – гурвалжны өндрийн хэмжээгээр тус тус илэрхийлэгдэнэ. Шугаман тэмдгийн өргөний хэмжээг тоон бичиглэлээр үзүүлээгүй, тайлбарт энэ тухай тусгагдаагүй бол газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний зургийн хэвлэлийн эх дээр тухайн таних тэмдгийн шулууныг 0,1 мм өргөн шугамаар зурна.

Таних тэмдгийг зурагт гарах өнгөөр нь стандартад хүснэгтээр зурж үзүүлсэн болно.

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ангилалтын код: 01.080.30

Газар зохион байгуулалтын 1:500000, 1:1000000 масштабын зургийн таних тэмдэг	MNS 6315:2012
1:500000, 1:1000000 scan symbols of land management planning	

Стандартчиллын үндэсний зөвлөлийн 2012 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн 19 дүгээр тогтоолоор батлав.

Энэхүү стандарт нь 2012 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрөөс эхлэн хүчинтэй.

1 Хамрах ба хэрэглэх хүрээ

1.1 Монгол Улсын хэмжээнд газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний 1:500000, 1:1000000-ны масштабын зураг зохиох, шинэчлэх, хэвлэлийн эхийг бэлтгэхэд газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага энэхүү таних тэмдэг (цаашид таних тэмдэг гэнэ) бичиглэлийн загвар, үгийг хэрэглэнэ.

1.2 Энэхүү стандартыг дараах үйл ажиллагаанд хэрэглэнэ. Үүнд:

- Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад;
- Бүс нутгийн хөгжлийн төлөвийг тодорхойлох газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад;
- Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад;
- Бүх шатны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайлан гаргахад;
- Атар газар эзэмших, тусгай хамгаалалттай газар нутгийг бий болгох, томоохон үйлдвэр, уурхай, зам, шугам сүлжээ, бүс нутгийг хамарсан олон улсын төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэх газар болон чөлөөт бүс байгуулахтай холбогдсон газар зохион байгуулалтын зураг төслүүд боловсруулахад;

2 Норматив эшлэл

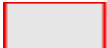
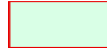
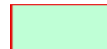
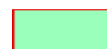
Энэ стандартад дараах баримт бичгийг эшлэл болгож ашигласан бөгөөд тэдгээрт өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлчийн хүчин төгөлдөр мөрдөж буй баримт бичгийг хэрэглэнэ. Үүнд:

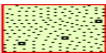
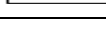
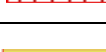
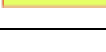
- MNS 5873 : 2008, Барилгын зураг-ерөнхий төлөвлөгөөний ажлын зургийн таних тэмдэглэгээ;
- MNS FEB 595 В : 2008, Авто замын тэмдгийн өнгөний код;
- MNS 5213 : 2002, Дамжуулах хоолойн томьёолсон ба таних тэмдэглэгээ;
- MNS 5532 : 2005, Холбоо, мэдээлэл, дохиоллын кабель шугам ба тоног төхөөрөмжийн тэмдэглэгээ;

3 Таних тэмдэг

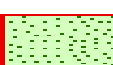
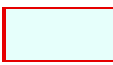
3.1 Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний 1:500000, 1:1000000 –ны масштабын зургийн таних тэмдэг нь 1-р хүснэгтэд объектын код, давхаргын нэр, объектын нэр ба тодорхойлолт, зурагдах хэлбэр, томьёолсон тэмдэг, өнгө, хүрээний код, хүрээний өргөнийг тусгасан болно.

1-р хүснэгт - 1:500000, 1:1000000-ны масштабын таних тэмдэг

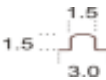
Д/д	Объект -ын код	Давхаргын нэр	Объектын нэр ба тодорхойлолт	Зурагдах хэлбэр		Таних тэмдэг 1:500000, 1:1000000	Өнгөний код			Хүрээний код			Хүрээний өргөн
				Монгол	Англи		Н	С	У	Н	С	У	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	10001	Nuud_bel	бэлчээрийн мал аж ахуйг хөгжүүлэх бүс	полигон	polygon		52	14	90	0	100	90	0.2
2	10011	Hags_bel	хагас суурин хэлбэрээр бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэх бүс	полигон	polygon		60	20	100	0	100	90	0.2
3	10021	Er_Maa	эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх бүс	полигон	polygon		0	0	90	0	100	90	0.2
4	10031	Bel_nuuts	бэлчээрт ашиглах боломжтой нөөц газар	полигон	polygon		0	20	60	0	100	90	0.2
5	11011	Ov_Hav_Belcheer	өвөл-хаврын бэлчээр	полигон	polygon		140	15	100	0	100	90	0.2
6	11021	Zun_Nam_Belcheer	зун-намрын бэлчээр	полигон	polygon		140	25	100	0	100	90	0.2
7	11031	S_O_Belcheer	сум дундын отрын бэлчээр	полигон	polygon		140	40	100	0	100	90	0.2
8	11041	A_Belcheer	ашиглах бэлчээр /алслагдсан бэлчээр/	полигон	polygon		140	50	100	0	100	90	0.2

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9	11051	Tor_Saij_Belcheer	тордон сайжруулах бэлчээр	полигон	polygon		80/0	25/0	100/0	0	100	90	0.2
10	11061	B_Ust_tseg	засварлах бэлчээр дэх уст цэг	цэг	point		213	100	66	0	100	90	0.1
11	11071	Had_Belcheer	хадах бэлчээр	полигон	polygon		140	80	100	0	100	90	0.2
12	11081	Ov_Belcheer	өвлийн бэлчээр	полигон	polygon		54	36	84	0	100	90	0.2
13	11091	Hav_Belcheer	хаврын бэлчээр	полигон	polygon		54	50	80	0	100	90	0.2
14	11101	Zun_Belcheer	зуны бэлчээр	полигон	polygon		72	78	90	0	100	90	0.2
15	11111	Nam_Belcheer	намрын бэлчээр	полигон	polygon		60	60	60	0	100	90	0.2
16	11121	Daats_Toh_Belcheer	даацыг тохируулах бэлчээр	полигон	polygon		100/100	25/100	100/45	0	100	90	0.2
17	11131	A_Chul_Belcheer	ашиглалтаас чөлөөлөх бэлчээр	полигон	polygon		0	0	0	0	0	0	0.2
18	11141	Sel_Belcheer	сэлгэж ашиглах бэлчээр	полигон	polygon		20	100	66	0	100	90	0.2
19	11151	Unj_Am_Belcheer	өнжөөж амраах бэлчээр	полигон	polygon		70	60	100	0	100	90	0.2
20	11161	Els_Ham_Belcheer	элсний нүүлтээс хамгаалах бэлчээр	полигон	polygon		20	50	100	0	100	90	0.2

MNS 6315:2012

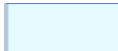
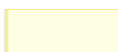
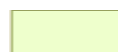
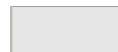
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
21	12011	Ez_Hadlan	эзэмшүүлэх хадлан	цэг	point	 0.8 1.7	99	64	73	0	100	90	0.1
22	12021	Ash_Hadlan	ашиглуулах хадлан	цэг	point	 0.8 1.7	80	100	90	0	100	90	0.1
23	12031	Saij_Hadlan	тордон сайжруулах хадлан	цэг	point	 0.8 1.7	68	40	100	0	100	90	0.1
24	12041	Hash_Hadlan	хаших хадлан	цэг	point	 0.8 1.7	120	20	75	0	100	90	0.1
25	12051	Tar_Had	таримал хадлан бий болгох газар	полигон	polygon		100	25	100	0	100	90	0.2
26	12061	Aimag_dund_Had	аймаг дундын хадлангийн талбай	полигон	polygon		170	10	100	0	100	90	0.2
27	13011	Um_Tarialan	өмчлүүлэх тариалангийн газар	цэг	point	 0.8 1.7	54	40	100	0	100	90	0.1
28	13021	Ez_Tarialan	эзэмшүүлэх тариалангийн газар	цэг	point	 0.8 1.7	40	55	100	0	100	90	0.1
29	13031	OinZur_Tarialah	тариалангийн талбайд ойн зурвас тариалах газар	цэг	point	 0.8 1.7	80	30	90	0	100	90	0.1
30	13041	Ham_Tarialan	хамгаалах тариалангийн талбай	цэг	point	 0.8 1.7	42	100	89	0	100	90	0.1

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
31	13051	Us_Tarialan	усалгаатай тариалан эрхлэх газар	цэг	point	 0.8 1.7	50/8 0	65/1 00	100/ 25	0	100	90	0.1
32	13061	UT_EM_Bus	усалгаатай тариаланг эрчимжсэн мал аж ахуйтай хослуулан хөгжүүлэх бүс	полигон	polygon		0	20	80	0	100	90	0.2
33	13071	Zas_System	засварлах услалтын систем	цэг	point	 1.3 4.0	30	1	59	0	100	90	0.2
34	13081	Baig_System	шинээр байгуулах услалтын систем	цэг	point	 1.3 4.0	25	23	12	0	100	90	0.2
35	14011	Usgui_Tarialan	усалгаагүй тариалан эрхлэх газар	цэг	point	 0.8 1.7	40	100	60	0	100	90	0.1
36	15011	Noh_Atar	нөхөн сэргээх атаршсан газар	цэг	point	 0.8 1.7	100/ 60	100/ 25	90/1 00	0	100	90	0.1
37	16011	Ov	өвөлжөө	цэг	point	 1.5	0	0	50	0	100	90	0.1
38	16061	Hav	хаваржаа	цэг	point	 1.5	0	0	70	0	100	90	0.1
39	16021	MalEm_Uil	мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг	цэг	point	 1.5	0	100	90	0	100	90	0.1
40	16031	UtreM	үтрэм	цэг	point	 1.0 2.0	23	25	12	23	25	12	0.1

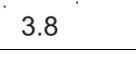
41	16041	Haа_hash	машин, механизмын хашаа, гараж	цэг	point	 2.0 3.0	60	0	87	23	25	12	0.1
42	16051	Tej_Aguulah	тэжээл, бордооны агуулах	цэг	point	 1.0 2.0	19	19	44	23	25	12	0.1
43	16071	Hul_Darlaga	хүлэмж, дарлага	цэг	point	 0.3 2.0	50	90	30				0.1
44	16081	Er_Maa	эрчимжсэн, суурин мал аж ахуй эрхлэх газар	цэг	point	 1.0 2.0	0	0	90	23	25	12	0.1
45	16101	Bel_UstTseg	бэлчээрт шинээр гаргах уст цэг	цэг	point	 1.6	213	100	66	0	100	90	0.1
46	16111	Zoor	зоорь	цэг	point	 1.5 1.5 3.0				10	100	20	0.1
47	21011	TurZ_Baig	төрийн захиргааны байгууллага	цэг	point	 1.8 1.5	284	40	74	0	100	90	0.1
48	21021	ShU_Bai	шинжлэх ухааны байгууллага	цэг	point	 1.5	252	80	30	252	80	30	0.001
49	21031	US_Baig	урлаг, соёлын байгууллага	цэг	point	 1.4 1.7	64	20	91	0	100	90	0.14
50	21041	Bol_Baig	боловсролын байгууллага	цэг	point	 1.8 1.6	0	27	84	0	100	90	0.1
51	21051	EruulM_Baig	эрүүл мэндийн байгууллага	цэг	point	 1.5	19	27	84	0	100	90	0.1

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
52	21061	Bank_Baig	банк, санхүүгийн байгууллага	цэг	point	 1.5	222	25	100	0	100	90	0.1
53	21071	Btamilr_Baig	биеийн тамир, спортын байгууллага	цэг	point	 2.0	223	38	47	23	25	12	0.1
54	21081	Nam_Baig	нам, олон нийтийн байгууллага	цэг	point	 1.5 1.7	40	100	57	40	16	30	0.1
55	21091	Sum_Hiid	сүм, хийд, шашны байгууллага	цэг	point	 1.7 1.5	321	20	45	0	100	90	0.1
56	21101	Zochid_B	зочид буудлын цогцолбор	цэг	point	 1.5	0	100	90	0	100	90	0.1
57	21111	Hud_Uil	худалдаа, нийтийн үйлчилгээний газар, цогцолбор	цэг	point	 1.5 1.4	0	50	96	23	25	12	
58	21121	Tuuh_Soyol	түүх, соёлын дурсгалт газар	цэг	point	 2.0 1.5	30	0	60	23	25	12	0.1
59	21131	Muzei	музей	цэг	point	 1.5	12	6	30	0	100	90	0.18
60	21141	Shash_Baig	гадаадын шашны байгууллагад ашиглуулах газар	цэг	point	 2.0	23	25	12	23	25	12	0.05/0.08
61	21151	Auto_Zas	автомашины засвар үйлчилгээний цэг	цэг	point	 1.5	252	60	80	0	100	90	0.1

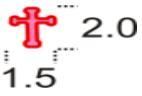
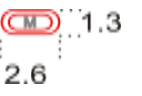
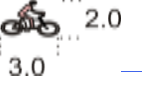
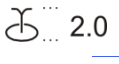
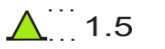
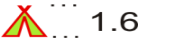
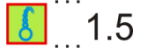
MNS 6315:2012

62	21171	SHTS	ШТС	цэг	point	 1.5	0	100	90	0	100	90	0.1
63	21181	Us_Tug	ус түгээх цэг	цэг	point	 1.5	23	25	12	23	25	12	0.1
64	21191	Auto_Teev_Baig	автотээврийн үйлчилгээний зориулалтын барилга, байгууламж	цэг	point	 1.5	23	25	12	23	25	12	0.1
65	22011	Sur_Hum_Bus	сургалт хүмүүжил, соёл-гэгээрэл, үзвэрийн бүс	полигон	polygon		30	20	100	0	50	100	0.2
66	22021	SHU_Bus	шинжлэх ухаан, олон нийт, аж ахуйн бүс	полигон	polygon		30	40	100	0	70	80	0.2
67	22031	Em_Am_Bus	Эмнэлэг амралт, сувилал, спортын бүс	полигон	polygon		320	20	100	0	70	60	0.2
68	22041	Hud_Uil_Bus	худалдаа, нийтийн хоол, ахуйн үйлчилгээний бүс	полигон	polygon		300	10	100	0	60	80	0.2
69	22051	TeevHol_Bus	тээвэр, холбооны бүс	полигон	polygon		190	10	100	230	100	70	0.2
70	22061	Olon_Barilga_Bus	олон нийтийн зориулалттай барилгын бүс	полигон	polygon		60	10	100	50	100	100	0.2
71	22071	Tel_Hil	хотын газрыг тэлэх хил зааг	полигон	polygon		80	20	100	70	100	40	0.2
72	22081	Hog_Or_Bus	хог хаягдал, оршуулгын газрын бүс	полигон	polygon		0	0	90	0	0	40	0.2

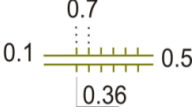
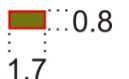
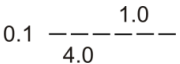
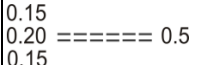
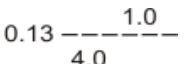
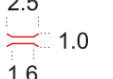
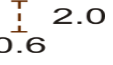
73	22091	Umch_Gaz	гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар шинээр өмчлүүлэх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	64	100	58	0	100	90	0.1
74	22101	Ez_Umch_Gaz	гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар эзэмшиж байгаа газрыг өмчлөх байршил	полигон	polygon	 0.8 1.7	158	100	86	0	100	90	0.1
75	22111	AaUmch_Gaz	аж ахуйн зориулалтаар иргэнд өмчлүүлэх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	78	100	73	0	100	90	0.1
76	22121	Umch_Zus	ногоон бүс дэх эзэмшил газрыг өмчлүүлэх	полигон	polygon	 0.8 1.7	100	40	50	0	100	90	0.1
77	22131	Zam_Umch_Gaz	улсын чанартай зам дагуу өмчлүүлэх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	110	20	90	0	100	90	0.1
78	22141	Solih_Gaz	нөхөх олговортойгоор солих газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	199	20	69	0	100	90	0.1
79	22151	ErguulenA_Gaz	нөхөх олговортойгоор эргүүлэн авах газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	198	20	80	0	100	90	0.1
80	22161	Ao_Ez_Gaz	амины орон сууцны зориулалтаар эзэмшүүлэх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	51	20	100	0	100	90	0.1
81	22171	Hash_Ez_Gaz	гэр, орон сууцны хашааны зориулалтаар эзэмшүүлэх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	10	20	70	0	100	90	0.1
82	22181	Ez_Zus	эзэмшүүлэх зуслангийн газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	40	20	80	0	100	90	0.1

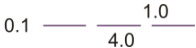
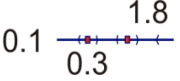
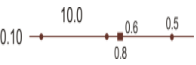
83	22191	Hurs_Gaz	хөрсжүүлж, зүлэгжүүлэх газар	цэг	point	 0.8 1.7	44	50	40	0	100	90	0.1
84	22211	Mod_Tarih	мод бут, сөөг тарих газар	цэг	point	 0.8 1.7	43	50	55	0	100	90	0.1
85	22221	Nuh_tegshle h	нүх, гуу жалгыг тэгшилэх газар	цэг	point	 1.6	23	25	12	0	100	90	0.1
86	22231	Hog_Tsev	ахуйн хог хаягдлаас цэвэрлэх газар	цэг	point	 1.6	0	100	90	0	100	90	0.1
87	22241	Himi_Tsev	химийн болон цацраг идэвхт бодисоос цэвэрлэх	талбай, цэг	polygon , point	 0.8 1.7	60	100	100	0	100	90	0.1
88	22251	Hug_Hom_S uurin	хөгжих том хот, суурин	цэг	point	 2.2 2.6	48	90	91	0	100	90	0.1
89	22261	Teleh_Hot_S uurin	тэг гортиг тэлэх хот, суурин	цэг	point	 1.8 2.2	26	12	22	0	100	90	0.1
90	22271	Uil_Suurin	үйлдвэр уурхай даган үүсэх суурин	цэг	point	 2.4 3.8	15	0	4	0	100	90	0.1
91	22281	Zam_Suurin	авто болон төмөр зам даган үүсэх суурин	цэг	point	 2.0 4.0	19	19	44	19	19	44	0.1
92	22291	Chuluut_Bus _Suurin	чөлөөт бүс, хилийн боомт даган үүсэх суурин	цэг	point	 1.2 2.6	60	60	90	25	23	12	0.1
93	22001	Ustah_Suuri n	устах суурин	цэг	point	 1.2 2.6	60	0	87	0	100	90	0.1

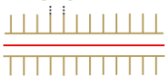
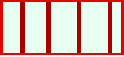
94	23011	Uild_Con	үйлдвэрийн албан контор	цэг	point	 2.5 2.0	280	50	88	23	25	12	0.1
95	23021	Uild_Barilga	үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад газар	цэг	point	 1.8	250	80	50	23	25	12	0.01
96	23031	Uild_Hog	Үйлдвэрийн хог хаягдлаас цэвэрлэх	цэг	point	 1.5	43	50	90	0	100	90	0.1
97	24011	Zug_Zor_G az	иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмш- лийн бус амралт, зугаалга, биеийн тамирын зориулалт- ын газар	цэг	point	 1.8 3.0	23	25	12	23	25	12	0.3
98	24021	Nog_Baig	нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлж, зүлэгжүүлэх талбай	полигон	polygon	 0.8 1.7	80	100	45	0	100	90	0.2
99	24031	Tsengeldeh	цэнгэлдэх хүрээлэн, наадмын талбай	цэг	point	 1.6 2.6	70	48	90	0	100	90	0.14
100	24041	Hushuu_D	нэрэмжит талбай, хөшөө, дурсгалын газар	цэг	point	 1.5 1.2	60	0	87	0	100	90	0.14
101	24051	Tog_Talbai	тоглоомын талбай	цэг	point	 3.0	58	100	100	23	25	12	0.1
102	24061	Nuuts_Gaz	хот, суурин дахь нөөцлөх газар	полигон	polygon	 0.8 1.7	70	40	70	0	100	90	0.1

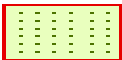
103	24071	Hog	шинээр төлөвлөх хогийн цэг	цэг	point		252	80	44	223	38	47	0.1
104	24081	Or_Gaz	төлөвлөх оршуулгын газар	цэг	point		335	50	100	0	100	90	0.14
105	24091	Niit_Gaz	нийтийн эзэмшлийн бусад газар	полигон	polygon		0	0	64	0	100	90	0.1
106	24101	Mor_Baria	морин уралдааны бариа	цэг	point		0	0	51	0	100	30	0.1
107	24111	Auto_Ur_G az	автоспортын уралдааны газар	цэг	point		0	25	100	0	0	0	0.17
108	24121	Usan_Or	усан оргилуур	цэг	point		23	25	12	23	25	12	0.1
109	25011	Huuhed_Zu s	хүүхдийн зуслан	цэг	point		80	100	92	23	16	13	0.1
110	25021	Amralt	амралтын газар	цэг	point		80	90	92	23	25	90	0.1
111	25031	Juulch_Baa z	аялал, жуулчлалын бааз	цэг	point		80	90	92	0	100	90	0.1
112	25041	Rashaan_S uv	рашаан, сувиллын газар	цэг	point		80	70	92	0	100	90	0.1
113	26001	Stra_Ord	стратегийн ач холбогдол бүхий орд газар	цэг	point		320	20	30	0	100	90	0.05

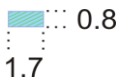
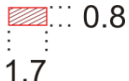
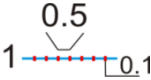
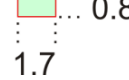
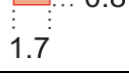
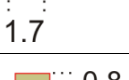
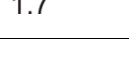
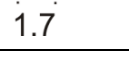
114	26011	Ashig_Talb ai	ашиглалт, олборлолт явуулах талбай	цэг	point	 1.6	38	27	84	0	100	90	0.1
115	26021	Uul_Uur_Ba rilga	уул уурхайн үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж	цэг	point	 1.6	252	80	44	0	100	90	0.1
116	26031	Nuuts_Gaz	уул уурхайн үйлдвэрлэлийн нөөц газар	цэг	point	 0.8 1.7	250	40	60	0	100	90	0.1
117	26041	Uh_Gaz_Bu lah	ухааж эвдэрсэн газрыг эргүүлэн дарж булах талбай /техникийн нөхөн сэргээлт/	цэг	point	 1.6	30	0	50	0	100	90	0.1
118	26051	Hur_Ur_Tal bai	дарж булсан талбайг хөрсжүүлж, ургамал- жуулах талбай /биологийн нөхөн сэргээлт хийх/	цэг	point	 0.8 1.7	100	30	100	0	100	90	0.1
119	26061	Gol_Ser	эвдрэлд өртсөн голын эрэг хавийн сэргээх газар /гольдролыг буцааж хэвэнд нь оруулах/	цэг	point	 0.8 1.7	200	55	77	200	55	77	0.1
120	26071	Haiguul_Tal	хайгуул хийх талбай	цэг	point	 2.0	270	10	88	0	100	90	0.1
121	26081	D_Ham_Tal	дүйцүүлэн хамгаалалт хийх газар	цэг	point	 0.8 1.7	78	98	97	0	100	90	0.1

122	31011	Dalan_TumurZ	төмөр зам бүхий далан барих газар	шулуун	line		60	100	45	Хөндлөн шугам хоорондын зай-0.7, Тууш шугам хоорондын зай-0.5, тууш шугамын өргөн- 0.1, хөндлөн шугамын урт-0.36 мм			
123	31021	TumurZ_Ham_Zur	төмөр замын хамгаалалтын зурвас	цэг	point		60	85	45	0	100	90	0.1
124	31031	GalT_Urtuu_Baig	галт тэрэгний өртөө, зөрлөгийн барилга байгууламж	цэг	point		60	70	45	0	100	90	0.1
125	32011	Yavgan_Zam	хот суурин доторх явган хүний ба дугуйн зам	шулуун	line		0	0	0	0	0	0	0.15
126	32021	Zog_Talbai	авто тээврийн хэрэгслийн зогсоолын талбай	цэг	point		200	100	87	200	100	87	0.1
127	32031	Hat_Zam	хатуу хучилттай зам	шулуун	line		0	0	31	0	100	90	0.5
128	32041	Saij_Zam	сайжруулсан шороон зам	шулуун	line		0	0	31	0	0	31	0.5
129	32051	Er_Zam	ердийн шороон зам	шулуун	line		0	0	31	0	0	31	0.13
130	32061	Sur_Talbai	авто машины сургалт, дадлагын талбай	цэг	point		60	10	30	0	100	90	0.1
131	32071	Guur	гүүр, гүүрэн гарц	цэг	point		0	100	90	Шугамын өргөн 0.1 мм			
132	32081	Hongil_garts	газар доогуурх хонгил, гарц	цэг	point		25	100	40				0.1

133	32091	Shuuduu	төлөвлөж буй ус урсах далд шуудуу	цэг	point		290	88	24				0.1
134	33011	NisehB_Zur	нисэх, буух зурвас	шулуун	line		330	100	53	0	100	90	1
135	33021	Ham_Zur	нисэхийн хамгаалалтын зурвас	шулуун	line		330	90	53	0	100	90	1
136	33031	Agaar_Baril ga	агаарын тээврийн барилга, байгууламж, төхөөрөмжийн талбай	цэг	point		0	100	90	0	100	90	0.1
137	34011	Hol_Stants	холбоо, мэдээлэл дамжуулах хүлээн авах станц	цэг	point		3	100	76	0	0	0	0.1
138	34012	Hol_Shuga m	холбоо, мэдээлэл дамжуулах хүлээн авах шугам	цэг, шулуун	point, line		320	100	34				0.1
139	34021	Erchim_Sta nc	эрчим хүч дамжуулах станц	цэг	point		3	90	76	0	100	90	0.1
140	34022	Erchim-Shu gam	эрчим хүч дамжуулах шугам	цэг, шулуун	point, line		234	100	45	3	87	85	0.1
141	34031	Dul_Hooloi	газар дээрх дулаан дамжуулах хоолой	шулуун	line		0	100	90				0.1
142	34041	Nevt_Hooloi	газар дээрх нефть, хий дамжуулах хоолой	шулуун	line		10	60	40				0.1
143	34051	Usan_san	үйлдвэрийн болон аж ахуйн зориулалтын усан сан	цэг	point		200	55	80	23	25	12	0.1
144	34061	Us_Baig	усны барилга байгууламж	цэг	point		200	50	94	20	90	30	-

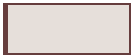
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
145	34071	Uer_Dalan	үерээс хамгаалах суваг далан	шулуун	line	0.6 	23	25	12	0.1			
146	34081	Us_Dam_H ooloi	цэвэр ус дамжуулах хоолой	шулуун	line	0.1 	200	80	70	тууш шугамын өргөн-1.5 мм,			
147	34091	Tsev_Baig	цэвэрлэх байгууламж	цэг	point	 1.5	24	12	78	0	100	90	0.1
148	34092	U_Tsah_St ants	усан цахилгаан станц	цэг	point	 3.0 2.0	200	50	94	20	90	30	
149	34093	D_Tsah_St ants	дулааны цахилгаан станц	цэг	point	 1.8	0	0	67				
150	34094	S_Tsah_St ants	салхин цахилгаан станц	цэг	point	 1.8	0	0	67	25	23	12	0.1
151	34095	N_Tsah_St ants	нарны цахилгаан станц	цэг	point	 1.8	0	0	67	47	100	97	0.1
152	35011	Us_Baig	усан тээврийн барилга, байгууламжийн газар	цэг	point	 1.6 3.0	190	15	90	23	25	12	0.1
153	35021	Us_Busad_G az	усан тээврийн бусад газар	цэг	point	 1.6	190	15	90	0	100	90	0.1
154	40011	Oi_Ham_Bus	ойн хамгаалалтын бүс	полигон	polygon		150	10	100	0	100	90	0.2
155	40021	Oi_Hor_Bus	ойн хориотой бүс	полигон	polygon		150	10	100	0	100	90	0.2

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
156	40031	Oi_A_Bus	ойн ашиглалтын бүс	полигон	polygon		80	25	100	0	100	90	0.2
157	41011	Tsev_Oi	цэвэрлэгээ хийх ой бүхий газар	цэг	point	 0.8 1.7	99	64	73	0	100	90	0.1
158	42011	Uv_Shavj_Oi	өвчин, хортон шавьжтай тэмцэх ой бүхий газар	цэг	point	 0.8 1.7	75	80	88	0	0	0	0.1
159	43011	Oi_hiih_Tal	ойжуулалт хийх ойн талбай	полигон	polygon		85	30	100	0	100	90	0.2
160	44011	Mod_Ur	мод үржүүлгийн газар	цэг	point	 1.5 2.5	108	100	43	0	100	90	0.1
161	45011	Mod_Belt	ашиглах нөөц ой бүхий газар	цэг	point	 0.8 1.7	100	100	40	0	100	90	0.1
162	46011	Nuh_Suulgalt	мод бут, сөөг, загийг шинээр тарих, нөхөн суулгалт хийх газар	цэг	point	 0.8 1.7	99	64	73	99	64	73	0.1
163	47011	Oi_Urgah_NuutsG	ой тэлэн ургаж нөөц газар	цэг	point	 0.8 1.7	129	44	90	0	100	90	0.05
164	48011	Nuh_S_Oi	нөхөн сэргээх ойн талбай	полигон	polygon		100	20	100	0	100	90	0.2
165	51011	UsanOrchin_Tsev	ус, усан орчныг цэвэрлэх, цэвэршүүлэх арга хэмжээ авах газар	цэг	point	 0.8 1.7	194	38	95	227	33	92	0.05

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
166	52011	Hurs_Tsev	цэвэрлэх, хамгаалах усны эх булаг, эрэг орчмын газар	цэг	point	 0.8 1.7	99/1 95	64/3 8	73/9 5	227	33	92	0.05
167	53011	Uer_Ham	усны үер, эвдрэлээс хамгаалах арга хэмжээ авах газар	цэг	point	 0.8 1.7	0/20	100/ 50	45/3 0	0	100	90	0.05
168	54011	U_Ham_Zur vas	усан сан бүхий газрын хамгаалалтын зурвас	шулуун	line	 0.5 0.1	200	100	87	0	100	90	0.1
169	61011	Darhan_st	дархан цаазат газар	цэг	point	 0.8 1.7	130	20	100	0	100	90	0.05
170	61021	Baigal_Tso g	байгалийн цогцолборт газар	цэг	point	 0.8 1.7	20	40	95	0	100	90	0.05
171	61031	Baigal_Nuut s	байгалийн нөөцийн газар	цэг	point	 0.8 1.7	50	15	100	0	100	90	0.05
172	61041	Dursgalt_G az	дурсгалт газар	цэг	point	 0.8 1.7	57	33	78	0	100	90	0.05
173	62011	Uls_Hil_Zur	улсын хилийн зурвас газар	цэг	point	 0.8 1.7	0	13	100	0	100	90	0.05

174	63011	Bat_Ham	улсыг батлан хамгаалах болон аюулгүй байдлыг хангах зориулалтаар олгох газар	полигон ,цэг	polygon , point	 0.8 1.7	19	10	100	0	100	90	0.05
175	64011	Diplomat	гадаад улсын дипломат төлөө- лөгчийн болон кон- сулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгох газар	цэг	point	 0.8 1.7	20	100	90	0	100	45	0.05
176	65011	SHU_Tsag_Agaar	шинжлэх ухаан, технологийн сорилт туршилт болон байгаль орчин, цаг агаарын төлөв байдлын байнгын ажиглалтын талбай	цэг	point	 0.8 1.7	14	48	77	0	100	35	0.05
177	66011	Otriin_Belcheer	аймаг дундын отрын бэлчээр	цэг	point	 0.8 1.7	72	30	100	80	100	60	0.05
178	67011	Had_Talbai	улсын тэжээлийн сангийн хадлангийн талбай	цэг	point	 0.8 1.7	80	100	80	90	26	100	0.05
179	68011	Gaz_Tos_Talbai	бүтээгдхүүн хуваах гэрээний дагуу хайгуулын зориулалтаар ашиглах газрын тосны гэрээт талбай	цэг	point	 0.8 1.7	46	26	100	40	100	66	0.05
180	69011	Chuluut_Bus	чөлөөт бүсийн газар	полигон	polygon		222	17	100	286	100	100	0.1
181	70011	Stum_Ash_Gaz	цөмийн төхөөрөмж барих, ашиглах зориулалтаар олгосон газар	цэг	point	 1.5	58	100	100	23	25	12	0.01

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
182	71011	Hil_Margaan	хилийн цэсийн маргаантай газар	шулуун	line		0	100	90	Шугамын өргөн 0.1 мм, Цэгийн диаметр 0.6 мм			
183	72011	Ir_Margaan	маргааныг шийдвэрлэх газар	цэг	point	 1.5	12	21	83	0	100	90	0.1
184	73011	Niislel	улсын нийслэл	цэг	point	 2.0	359	78	80	0	100	90	0.05
185	73012	Bus_tuv	бүсийн төв	цэг	point	 1.6	23	25	12	23	25	12	0.1
186	74011	Aim_Tuv	аймгийн төв	цэг	point	 1.6	23	25	12	23	25	12	0.1
187	74012	Buleg_S_Tuv	бүлэг суурингийн төв	цэг	point	 1.0	23	25	12	23	25	12	0.1
188	75011	Sum_Tuv	сумын төв	цэг	point	 1.6	23	25	12	23	25	12	0.1
189	76011	Bag_tuv	баг, хороо төв	цэг	point	 1.5 0.8	3	66	64				
190	77011	Aim_Hil	Аймгийн хил	шулуун	line		23	25	12	Тууш шугамын өргөн -0.15			
191	78011	Sum_Hil	сумын хил	шулуун	line		23	25	12	Тууш шугамын өргөн -0.15			
192	79011	Bag_Hor_Hil	баг, хорооны хил	шулуун	line		23	25	12	Тууш шугамын өргөн -0.15			
193	80011	Belcheer_Hil	бэлчээр ашиглалтын хэсгийн хил	шулуун	line		23	25	12	Тууш шугамын өргөн -0.15			

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
194	81011	Landshapt	ландшафт, байгалийн бүс	полигон	polygon		25	5	90	0	40	40	0.2
195	82011	Muj	байгаль, нутаг дэвсгэрийн мужлал	полигон	polygon		25	5	100	0	40	40	0.2
196	83011	Toirog	тойрог	полигон	polygon		79	10	100	0	40	40	0.2

4. Таних тэмдгийн тайлбар

4.1. Улс, бүсийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний таних тэмдгийн стандартад хамрагдах томъёолсон тэмдгийн өнгийг газрын нэгдмэл сангийн ангиллын өнгөнд суурилан боловсруулсан ба хүрээний өнгийг улаан өнгөөр өгөв. Таних тэмдгийг **Arc GIS** програм дээр ашиглахаар /Style file/ бэлтгэв.

1-р хүснэгтийн:

- 1-р багана дахь объектын код нь төлөвлөгөөнд хамрагдах давхаргуудын код юм. Энэ кодын задаргааг 2-р хүснэгтээр үзүүлсэн болно.

- 2-р багананд газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдах объектуудын давхаргын нэрийг Англи үсгээр галиглан бичсэн. Үүнийг **ArcGIS** программ дээр хүснэгтэн мэдээлэл бэлтгэхэд хэрэглэнэ.

- 3-р багананд газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгах объектуудыг тусгав.

- 4, 5-р багананд объектын зурагдах хэлбэр (шулуун, талбай, цэг) –ийг Монгол, Англи хэл дээр бичив.

- 6-р багананд таних тэмдгийн өнгө, хэмжээ, дүрсийг зургаар харуулав.

- 7,8,9-р багананд өнгөний кодуудыг *Hue-өргөн, Saturation-Гүн, Value-өндөр* хэлбэрээр;

- 10,11,12-р багананд хүрээний өнгөний кодуудыг *Hue-өргөн, Saturation-Гүн, Value-Өндөр* хэлбэрээр тус тус үзүүлэв. Хүрээний өнгөний кодууд нь ихэнх тохиолдолд өөр хоорондоо адил болно.

- 13-р багананд хүрээний өргөнийг тухайн тэмдгийн хэлбэр хэмжээнээс хамааруулан 0,1мм-ээс 0,2 мм-ийн өргөнтэй зурсан болно. Талбайгаар үзүүлэх тэмдгийн хүрээг 0,2 мм өргөнөөр үзүүлэв.

5 Газар зохион байгуулалтын нэр томъёоны код

5.1 Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдах объектуудын кодыг 2-р хүснэгтээр үзүүлэв.

2-р хүснэгт

Үндсэн ангилал	Код /Lcode1/	Ангиллын түвшин 1	Код /Lcode2/		Код /Lcode3/	ГЗБТ-ний код
Хөдөө аж ахуйн газар	1	Бэлчээр	11	Бэлчээрийн мал аж ахуйг хөгжүүлэх бүс	1000	10001
				Хагас суурин бэлчээрийн мал аж ахуйг хөгжүүлэх бүс	1001	10011
				Эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх бүс	1002	10021
				Бэлчээрт ашиглах боломжтой нөөц газар	1003	10031
				өвөл-хаврын бэлчээр	1101	11011
				зун-намрын бэлчээр	1102	11021
				сум дундын отрын бэлчээр	1103	11031
				Ашиглалтгүй бэлчээрийг ашиглах	1104	11041
				Тордон сайжруулах бэлчээр	1105	11051
				Бэлчээр дэх уст цэгийг засварлах	1106	11061
				Хадах бэлчээр	1107	11071
				Өвлийн бэлчээр	1108	11081
				Хаврын бэлчээр	1109	11091
				Зуны бэлчээр	1110	11101
				Намрын бэлчээр	1111	11111
				Даацыг тохируулах бэлчээр	1112	11121
				Ашиглалтаас чөлөөлөх бэлчээр	1113	11131
				Сэлгэж ашиглах бэлчээр	1114	11141
				Өнжөөж амрах бэлчээр	1115	11151
				Элсний нүүлтээс хамгаалах бэлчээр	1116	11161
		Хадлан	12	Эзэмшүүлэх хадлан	1201	12011
				Ашиглуулах хадлан	1202	12021
				Тордон сайжруулах хадлан	1203	12031
				Хаших хадлан	1204	12041
				Таримал хадлан бий болгох газар	1205	12051
				Аймаг дундын хадлангийн талбай	1206	12061

Хот, тосгон, бусад суурины газар	2	Тариалан	13	Өмчлүүлэх тариалангийн газар	1301	13011
				Эзэмшүүлэх тариалангийн газар	1302	13021
				Тариалангийн талбайд ойн зурвас тариалах	1303	13031
				Хамгаалах тариалангийн талбай	1304	13041
				Усалгаатай тариалан эрхлэх газар	1305	13051
				Усалгаатай тариаланг эрчимжсэн мал аж ахуйтай хослуулан хөгжүүлэх бүс	1306	13061
				Засварлах услалтын систем	1307	13071
				Шинээр байгуулах услалтын систем	1308	13081
				Усалгаагүй тариалан эрхлэх газар	1401	14011
		Атаршсан газар	15	Нөхөн сэргээх атаршсан газар	1501	15011
		ХАА-н барилга, байгууламжийн газар	16	Өвөлжөө	1601	16011
				Хаваржаа	1606	16061
				мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг	1602	16021
				Үтрэм	1603	16031
				ХАА-н машин, механизмын хашаа, гараж	1604	16041
				тэжээл, бордооны агуулах	1605	16051
				хүлэмж, дарлага	1607	16071
				Эрчимжсэн, суурин мал аж ахуй эрхлэх газар	1608	16081
				бэлчээрт уст цэг шинээр гаргах	1610	16101
				зоорь	1611	16111
	2	Барилга, байгууламжийн газар	21	төрийн захиргааны байгууллага	2101	21011
				шинжлэх ухааны байгууллага	2102	21021
				урлаг, соёлын байгууллага	2103	21031
				боловсролын байгууллага	2104	21041
				эрүүл мэндийн байгууллага	2105	21051
				банк, санхүүгийн байгууллага	2106	21061
				биеийн тамир, спортын байгууллага	2107	21071
				нам, олон нийтийн байгууллага	2108	21081
				сүм, хийд, шашны байгууллага	2109	21091
				зочид буудлын цогцолбор	2110	21101
				худалдаа, нийтийн үйлчилгээний газар, цогцолбор	2111	21111
				түүх, соёлын дурсгалт газар	2112	21121
				музей	2113	21131
				гадаадын шашны байгууллагад ашиглуулах газар	2114	21141
				автомашины засвар үйлчилгээний цэг	2115	21151
				автомашины гараж	2116	21161

				ШТС	2117	21171
				ус түгээх цэг	2118	21181
				автотээврийн үйлчилгээний зориулалтын барилга, байгууламж	2119	21191
		Суурьшлын газар	22	Сургалт хүмүүжил, соёл-гэгээрэл, үзвэрийн бүс	2201	22011
				Шинжлэх ухаан, олон нийт, аж ахуйн бүс	2202	22021
				Эмнэлэг амралт, сувилал, спортын бүс	2203	22031
				Худалдаа, нийтийн хоол, ахуйн үйлчилгээний бүс	2204	22041
				Тээвэр, холбооны бүс	2205	22051
				Олон нийтийн зориулалттай барилгын бүс	2206	22061
				Хотын газрыг тэлэх хил зааг	2207	22071
				Хог хаягдал, оршуулгын газрын бүс	2208	22081
				Гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар шинээр өмчлүүлэх газар	2209	22091
				Гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар эзэмшиж байгаа газрыг өмчлөх газар	2210	22101
				аж ахуйн зориулалтаар иргэнд өмчлүүлэх газар	2211	22111
				Өмчлүүлэх зуслангийн газар	2212	22121
				Улсын чанартай зам дагуу өмчлүүлэх газар	2213	22131
				Нөхөх олговортойгоор солих газар	2214	22141
				Нөхөх олговортойгоор эргүүлэн авах газар	2215	22151
				амины орон сууцны зориулалтаар эзэмшүүлэх газар	2216	22161
				гэр, орон сууцны хашааны зориулалтаар эзэмшүүлэх газар	2217	22171
				эзэмшүүлэх зуслангийн газар	2218	22181
				Хөрсжүүлж, зүлэгжүүлэх газар	2219	22191
				Мод бут, сөөг тарих	2220	22201
				Далан хаалтаар хамгаалах	2221	22211
				Нүх, гуу жалгыг тэгшлэх	2222	22221
				Ахуйн хог хаягдлаас цэвэрлэх	2223	22231
				Химийн болон цацраг идэвхт бодисоос цэвэрлэх	2224	22241
				Хөгжих том хот, суурин	2225	22251
				Тэг гортиг тэлэх хот, суурин	2226	22261

				Үйлдвэр уурхай даган үүсэх суурин	2227	22271
				Авто болон төмөр зам даган үүсэх суурин	2228	22281
				Чөлөөт бүс, хилийн боомт даган үүсэх суурин	2229	22291
				Устах суурин	2200	22001
		Үйлдвэрийн газар	23	үйлдвэрийн албан контор	2301	23011
				үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад газар	2302	23021
				Үйлдвэрийн хог хаягдлаас цэвэрлэх	2303	23031
		Нийтийн эдэлбэрийн газар	24	иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшлийн бус амралт, зугаалга, биеийн тамирын зориулалтын газар	2401	24011
				нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлж, зүлэгжүүлэх талбай	2402	24021
				цэнгэлдэх хүрээлэн, наадмын талбай	2403	24031
				нэрэмжит талбай, хөшөө, дурсгалын газар	2404	24041
				тоглоомын талбай	2405	24051
				эзэмшил, ашиглалтанд олгогдоогүй сул чөлөөтэй газар	2406	24061
				хогийн цэг	2407	24071
				оршуулгын газар	2408	24081
				нийтийн эзэмшлийн бусад газар	2409	24091
				морин уралдааны бариа,	2410	24101
				автоспортын уралдааны газар	2411	24111
				усан оргилуур	2412	24121
		Амралт, аялал жуулчлалын газар	25	хүүхдийн зуслан	2501	25011
				амралтын газар	2502	25021
				аялал, жуулчлалын бааз	2503	25031
				рашаан, сувиллын газар	2504	25041
		Уурхайн газар	26	стратегийн ач холбогдол бүхий орд газар	2600	26001
				ашиглалт, олборлолт явуулах талбай	2601	26011
				уул уурхайн үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж	2602	26021
				нөөц газар	2603	26031
				Ухагдаж эвдэрсэн газрыг эргүүлэн дарж булаах	2604	26041
				Дарж булсан талбайг хөрсжүүлж, ургамалжуулах /биологийн нөхөн сэргээлт хийх/	2605	26051

Зам, шугам сүлжээний газар	3			Эвдрэлд өртсөн голын эрэг хавийн газрыг сэргээх /гольдролыг буцааж хэвэнд нь оруулах/	2606	26061
				Хайгуул хийх талбай	2607	26071
				Дүйцүүлэн хамгаалалт хийх талбай	2608	26081
		Төмөр замын газар	31	төмөр зам бүхий далан барих газар	3101	31011
				төмөр замын хамгаалалтын зурвас	3102	31021
				галт тэрэгний өртөө, зөрлөгийн барилга байгууламж	3103	31031
		Авто замын газар	32	хот суурин доторх явган хүний ба дугуйн зам	3201	32011
				авто тээврийн хэрэгслийн зогсоолын талбай	3202	32021
				хатуу хучилттай зам	3203	32031
				сайжруулсан шороон зам	3204	32041
				ердийн шороон зам	3205	32051
				сургалт, дадлагын талбай	3206	32061
				авто замын барилга, байгууламж	3207	32071
		Агаарын тээврийн газар	33	нисэх, буух зурвас	3301	33011
				хамгаалалтын зурвас	3302	33021
				агаарын тээврийн барилга, байгууламж, төхөөрөмжийн талбай	3303	33031
		Шугам, сүлжээний газар	34	холбоо, мэдээлэл дамжуулах хүлээн авах станц, шугам	3401	34011
				эрчим хүч, дамжуулах шугам, станц	3402	34021
				газар дээрх дулаан дамжуулах хоолой	3403	34031
				газар дээрх нефть, хий дамжуулах хоолой	3404	34041
				үйлдвэрийн болон аж ахуйн зориулалтын усан сан	3405	34051
				ус түгээх, шахах, өргөх байгууламж,	3406	34061
				үерээс хамгаалах суваг далан	3407	34071
				цэвэр ус дамжуулах хоолой	3408	34081
				цэвэрлэх байгууламж	3409	34091
				Усан цахилгаан станц		34092
				Дулааны цахилгаан станц		34093
				Салхин цахилгаан станц		34094
				Нарны цахилгаан станц		34095
		Усан тээврийн газар	35	барилга, байгууламж	3501	35011

				бусад	3502	35021
Ойн сан бүхий газар	4	Ой сан бүхий газрын төлөвлөлт	40	ойн хамгаалалтын бүс	4001	40011
				ойн хориотой бүс	4002	40021
				ойн ашиглалтын бүс	4003	40031
			41	Өзвэрлэгээ хийх $1\dot{e}\acute{a}_{\dot{z}}\ddot{o}\ddot{e}\acute{e}\ddot{a}\grave{a}\grave{c}\grave{a}\grave{b}$	4101	41011
			42	Өвчин, хортон шавьжтай тэмцэх ой бүхий газар	4201	42011
			43	Ойжуулалт хийх ойн талбай	4301	43011
			44	мод үржүүлгийн газар байгуулах газар	4401	44011
			45	мод бэлтгэх талбай	4501	45011
			46	мод бут, сөөг, загийг шинээр тарих, нөхөн суулгалт хийх газар	4601	46011
			47	ой тэлэн ургах нөөц газар	4701	47011
			48	Нөхөн сэргээх ойн талбай	4801	48011
Усны сан бүхий газар	5	Усан сан бүхий газрын төлөвлөлт	51	Ус, усан орчныг цэвэрлэх, цэвэршүүлэх арга хэмжээ авах	5101	51011
			52	Усны эх булаг, эрэг орчмын газрын хөрсийг цэвэрлэх, хамгаалах арга хэмжээ авах	5201	52011
			53	Усны үер, эвдрэлээс хамгаалах арга хэмжээ авах газар	5301	53011
			54	Усан сан бүхий газрын хамгаалалтын зурвас	5401	54011
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	6	Улсын тусгай хамгаалалттай газар	61	Дархан цаазат газар	6101	61011
				Байгалийн цогцолборт газар	6102	61021
				Байгалийн нөөцийн газар	6103	61031
				Дурсгалт газар	6104	61041
		Улсын хилийн зурвас газар	62		6201	62011
		Улсыг батлан хамгаалах болон аюулгүй байдлыг хангах зориулалтаар олгох газар	63		6301	63011
		Гадаад улсын дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгох газар	64		6401	64011

		Шинжлэх ухаан, технологийн сорилт туршилт болон байгаль орчин, цаг агаарын төлөв байдлын байнгын ажиглалтын талбай	65		6501	65011
		Аймаг дундын отрын бэлчээр	66		6601	66011
		Улсын тэжээлийн сангийн хадлангийн талбай	67		6701	67011
		Бүтээгдхүүн хуваах гэрээний дагуу хайгуулын зориулалтаар ашиглах газрын тосны гэрээт талбай	68		6801	68011
		Чөлөөт бүсийн газар	69		6901	69011
		Цөмийн төхөөрөмж барих, ашиглах зориулалтаар олгосон газар	70		7001	70011
	7	Маргаантай газрын маргааныг шийдвэрлэх	71	хилийн цэсийн маргаантай газар	7101	71011
			72	Маргаантай газар	7201	72011
		Улсын нийслэл	73		7301	73011

		Бүсийн төв				73012
		Аймгийн төв	74		7401	74011
		Бүлэг суурингийн төв				74012
		Сумын төв	75		7501	75011
		Багийн төв	76		7601	76011
		Аймгийн хил	77		7701	77011
		Сумын хил	78		7801	78011
		Багийн хил	79		7901	79011
	8	Бэлчээр ашиглалтын хэсгийн хил	80		8001	80011
		Ландшафт, байгалийн бүс	81		8101	81011
		Байгаль, нутаг дэвсгэрийн мужлал	82		8201	82011
		тойрог	83		8301	83011

ТӨГСӨВ.

Ном зүй

- Үндэсний газар зүйн атлас;
- Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө
- Бүс нутгийн хөгжлийн төлөвийг тодорхойлох газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө;
- Corel, ArcGIS програмуудын томьёолсон тэмдэг;
- Батлан хамгаалах Гео орон зайн Мэдээллийн Ажлын Бүлэг-ийн стандарт
- Газрын нэгдмэл сангийн ангиллын өнгөний код;
- Байр зүйн 1:25000, 1:50000, 1:100000-ны масштабтай зургийн томьёолсон тэмдэг;